

Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

Okariina Rauta, Motiva

Okariina.rauta@motiva.fi

[@OkariinaRauta](#)

[linkedin.com/in/okariinarauta/](https://www.linkedin.com/in/okariinarauta/)

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Kunta-alan energiatehokkuussopimus tuo kunnalle konkreettista hyötyä

”Meillä on energiatehokkuussopimuksesta hyvät kokemukset. Olemme mukana isommassa viitekehyksessä, joka antaa puitteet omiin energiansäästötoimiin. Lisäksi sopimuksen edellyttämä säännöllinen raportointi pitää energiatehokkuusasiat hyvin mielessä.”

- lin kunnanjohtaja **Ari Alatossava**

”Kunnat ja kuntayhtymät itse ovat merkittäviä energiakäyttäjiä ja voivat vaikuttaa oman toimintansa energiatehokkuuteen. Kunnat voivat toimia yhteiskuntavastuun etulinjassa omassa paikallisyhteisössä ja vaikuttaa paikallisten toimijoiden tietoisuuteen ja aktiivisuuteen energiatehokkuuden rintamalla. Energiatehokkuussopimukset ovat hyvä, konkreettinen työväline ja kirittäjä kuntien toiminnassa.”

- varatoimitusjohtaja **Timo Reina**, Suomen kuntaliitto

Kunnat 2022

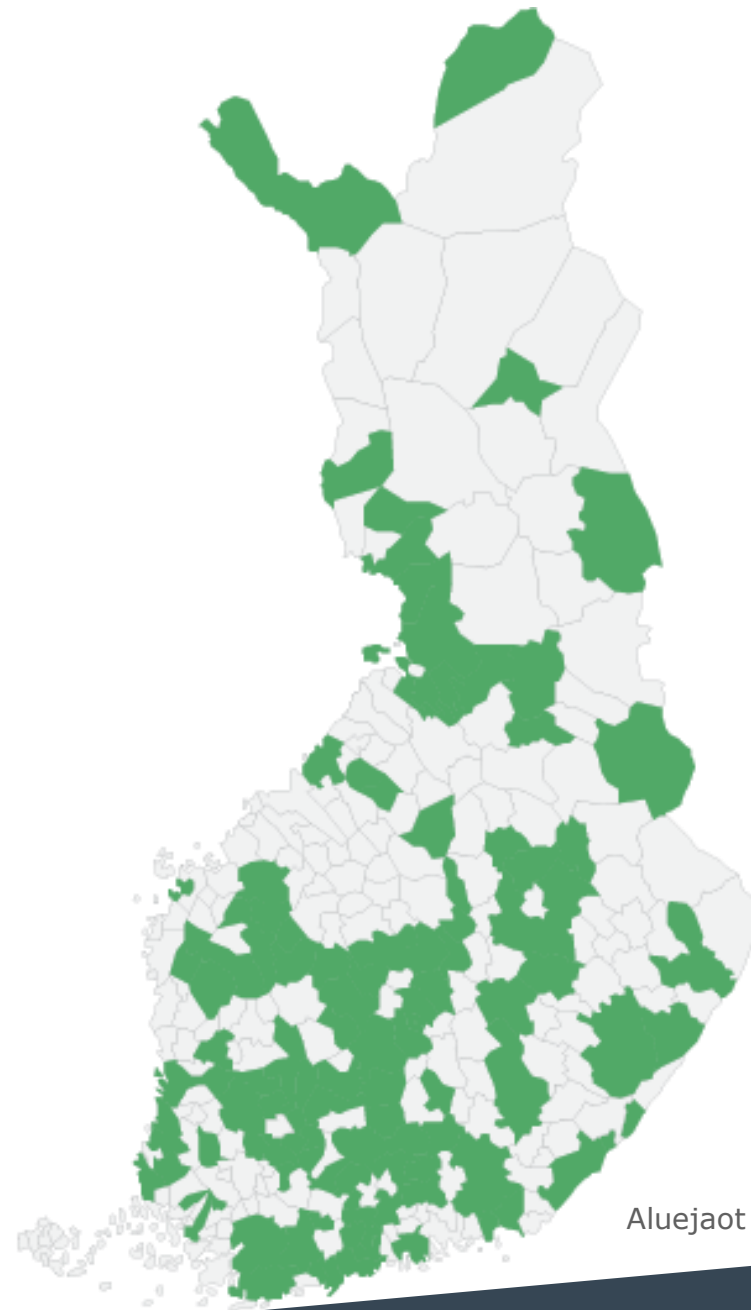
Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

2017-2025 (112 kuntaa)

Päivitetty 7.3.2022

Mukana myös 12 kuntayhtymää:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
- HUS-kuntayhtymä
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
- Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
- Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä
- Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymä
- Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Lounais-Hämeen Koulutuskuntayhtymä
- Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur skn
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Aluejaot © MML, 2018

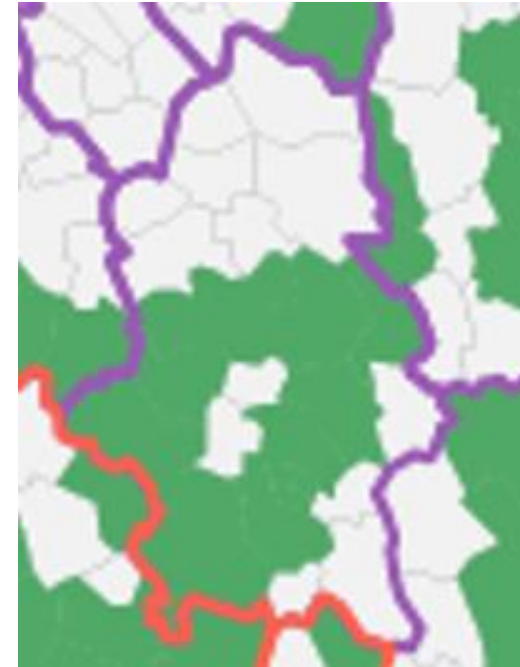
Keski-Suomen kuntien liittymistilanne

Mukana KETSissä:

- Jyväskylä
- Jämsä
- Keuruu
- Konnevesi
- Laukaa
- Multia
- Muurame
- Saarijärvi
- Äänekoski

Liittymättä:

- Hankasalmi
- Joutsa
- Kannonkoski
- Karstula
- Kinnula
- Kivijärvi
- Kyyjärvi
- Luhanka
- Petäjävesi
- Pihtipudas
- Toivakka
- Uurainen
- Viitasaari

Taustat

Energiatehokkuussopimukset 2017-2025

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Energiatehokkuusdirektiivi asetti velvoitteen

Eri alojen energiatehokkuussopimukset ovat Suomessa ensisijainen keino täyttää EU:n tiukat energiatehokkuusvelvoitteet

[Energiatehokkuusdirektiivi \(2012/27/EU\)](#) ja [sen muutos \(2018/2002\)](#) (EED)

- Sopimustoiminnalla saavutetut säästöt kattavat selvästi yli puolet energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan velvoitekauden 2014–2020 mukaisesta sitovasta kansallisesta energiansäästötavoitteesta
- **Sopimustoiminnan on tavoitteena kattaa yli puolet myös energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan uuden velvoitekauden 2021–2030 mukaisesta sitovasta kansallisesta energiansäästötavoitteesta.**

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimijat

Kunnat
Yhdys- ja
vastuhenkilö

Kaupungit
Yhdys- ja
vastuhenkilö

Kuntayhtymät
Yhdys- ja
vastuhenkilö

Motiva
Käytännön toiminta

Alueellinen energianeuvonta (maakunnittain)
Maakunnassa energianeuvonnan toteuttaminen, yhtenä
kohderyhmänä kunnat

Energiavirasto
Vastuulla toiminnan tehokas organistointi ja valvonta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Rahoitus ja yhteistyö

Hyödyt

MITEN KUNTA HYÖTYY? / MIHIN KUNTA SITOUTUU?

KUNTA-ALAN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS 2017–2025

NÄIN HYÖDYT:

Käytät energiaa fiksusti – säästät euroja ja luonnonvaroja.

Pienennät energiakulujasi, mikä lisää kannattavuutta ja tuloa. Voit hakea valtion tukea energiatehokkuustoimiin.

Toimit vastuullisesti ja osoitat sen. Investoinnit energiatehokkuuteen edistävät myös vihreää kasvua.

Pienennät toimintasi ilmastokuormaa.

Energiatehokkuuden jatkuvasta parantamisesta tulee hyödyllinen toimintatapa.

Rakennat ja vahvistat myönteistä julkisuuskuvaa.

Valitset vapaaehtoisuuden uuden kansallisen lainsäädännön tai muiden uusien pakkokeinojen sijaan.

TÄHÄN SITOUDUT:

Sitoudut tehostamaan energiankäyttöäsi asettamasi ohjeellisen tavoitteen mukaisesti.

Selvität, miten voit tehostaa energiankäyttöä. Laadit tai päivität toimintasuunnitelman ja toteutat valitsemiasi kustannustehokkaita energiankäytön tehostamistoimia.

Otat huomioon energiatehokkuuden suunnittelussa ja hankinnoissa. Koulutat henkilöstöä ja viestit toimistasi.

Raportoit vuosittain energiankäytön tehostamistoimista.

Pyrit uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen.

Käytännön toteutus kunnassa

Kunta-alan energiatehokkuussopimus

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Sopimukseen sitoutuminen

Tavoitteena on liittää energiatehokkuus, energiansäästö ja pyrkimys uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen osaksi Liittyjän toimintaa ja käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä.

Tarkemmat tiedot liittyjän toimenpiteistä ja velvoitteista löytyy Kunta-alan energiatehokkuussopimuksesta (sopimuskohta 6 Liittyjän toimenpiteet ja velvoitteet).

<http://www.energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/wp-content/uploads/Kunta-ala.pdf>

Tavoitteiden saavuttamiseksi liittyjä sitoutuu:

- Toiminnan organisointiin ja suunnitteluun
- Energiatehokkuuden huomioon ottamiseen suunnittelussa ja hankinnoissa
- Energiankäytön tehostamismahdollisuuksien selvittämiseen
- Kustannustehokkaiden energiankäytön tehostamistoimenpiteiden toteuttamiseen
- Energiankäytön seurantaan ja sen hyödyntämiseen suunnitelmallisesti
- Henkilökunnan koulutukseen ja energiatehokkuusasioiden viestintään
- Alueellisen yhteistyön ja koordinaation edistämiseen
- Vuosittaiseen sopimuksen edellyttämään raportointiin

Sopimuksen käytännön toteutus kunnassa

Liittyjän velvoitteet	Toteutustapa
Toiminnan organisointi	Energiatehokkuusryhmä, energiaryhmä, ilmistoryhmä, kestävän kehityksen ryhmä
Suunnittelu (toimintasuunnitelma)	Systemaattinen toiminta sopimuskauden mittaisena toimintasuunnitelmana; erillisenä dokumenttina tai linkitettyinä kunnan muuan energia- ja ilmastotoimintaan
Energiatehokkuuden huomioon ottaminen suunnittelussa ja hankinnoissa	Suositus hyödyntää TEMin ohjetta energiatehokkuuden huomioimisessa; käytännön työhön tukea ja apua Motivalta.
Energiatehokkuuden huomioon ottaminen uudis- ja korjausrakentamisen suunnittelun ohjauksessa	Esimerkiksi uudisrakentamisessa koko elinkaaren osalta energiatehokkuuden huomioiminen sekä kuntien investoinnit ja rahoitusmallit
Uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto	Esimerkiksi Uusiutuvan energian kuntakatselmuksen toteuttaminen; sen pohjalta toimenpiteiden toteuttaminen
Energiakatselmusten ja investointien sekä niissä havaittujen toimenpiteiden toteuttaminen	Energiakatselmusten toteuttaminen (huomioi korotetun tuen mahdollisuus!), ESCO-mallin hyödyntäminen, investointien osalta energiatehokkuuden huomioiminen
Kulutusseuranta ja sen hyödyntäminen	Kuntakohtaisesti vaihtelevuutta. Systemaattinen seuranta hyödyntäen toimittajaa tai itse toteutettuna. Osalla ei systemaattista seurantaa.
Koulutus- ja tiedotustoiminta	Kuntaorganisaation sisällä henkilöstölle, tilojen käyttäjille, varhais ja peruskasvatuksen kautta oppilaille sekä kuntalaisille. Kunnittain vaihtelua
Vuosittainen raportointi	Vuosittainen raportointi; raportoivat asiat sovittu sopimukseen liityttäessä.

Oulu: Takuu energiansäästöstä kannusti ESCO-hankkeisiin

- Oulun kaupungin energiatehokkuustavoitteista iso osa tulee ESCO-hankkeista. Niissä ulkopuolinen energia-asiantuntija antaa takuun saavutettavista säästöistä.
- [Lue koko juttu >](#)

Rauman kaupunki: Yhteinen toimintamalli sitouttaa energiansäästöön

- Raumalla kehitettiin hallintorajat ylittävä toimintamalli, jossa koko kaupunginhallinto tekee energiatehokkuusasioissa tiivistä yhteistyötä. Sitouttava ja motivoiva malli saa paljon myönteistä palautetta.
- [Lue koko juttu >](#)

Kotka: Kovat tavoitteet vaativat laajaa yhteistyötä

- Kotkassa kaupunki ja yritykset tiivistävät yhteistyötä kunnianhimoisten energiansäästötavoitteiden saavuttamiseksi. Se näkyy muun muassa uuden Kantasataman suunnittelussa.
- [Lue koko juttu >](#)

Turku: Energiatehokkuuden johtaminen tuo tuloksia

- Turun kunnianhimoinen ilmastotavoite edellyttää entistä järjestelmällisempää otetta kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamisessa. Tätä varten kehitettiin kattava johtamismalli.
- [Lue koko juttu >](#)

Kuntien yhteistyö energiansäästöasioissa laajenee Hämeessä

- Pirkanmaan mallin mukaan nyt myös Kanta-Hämeen kunnat tiivistävät yhteydenpitoa energiatehokkuuteen liittyvissä asioissa. Vuoropuhelusta hyötyvät kaikki osapuolet.
- [Lue koko juttu >](#)

Kunta-alan energiatehokkuussospimuksen toimeenpano 2022

Kunta-alan sopimustoiminta 2022

Keskitytään kunnissa toimeenpanon tuen tarjoamiseen ja kunta-alan sopimustoiminnasta viestimiseen.

Hankintojen tehokkaampi linkittäminen laajemmin osaksi KETSin toimeenpanoa.

Hallinnointi ja toimeenpanon tuki

Kuntakohtainen sparraus

Kunnille käyttöön esimerkkikortteja kuntien toteutetuista toimenpiteistä

Vertaisoppimismallin pilotoinnin jatko & kehittäminen

Toimeenpanon tuen kehittäminen yhteistyössä alueellisten energianeuvojien ja Hinku-verkoston

KETS-kunnille yhteinen Teams

Kuntakohtaamiset ja -verkostot

Maakunnallisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin osallistuminen

kuntaverkostojen yhteistilaisuus 22.3.2022

Hinku-verkoston verkostopäivät

Energiatehokkuus hankinnoissa

edesauttaa 2021 laaditun verkkokoulutuksen käyttöönottoa KETS-kunnissa ja muissa julkisissa organisaatioissa

yhteistyö alueelliset energianeuvojat & KEINO:n alueelliset muutosagentit

Seuranta ja raportointi

webinaari Kuntien vuosiraportoinnista

Vuosittainen "perus" seuranta ja raportointi

kuntakohtaisia opastus/sparraus

1-4 virtuaalista raportointiklinikkaa

Viestintä

Viestiminen 2022 toiminnasta ja toimenpiteistä

Webinaarisarja sopimusalojen kesken

Uutiskirjeet

Some + www

Verkottaminen & vertaistuki

Missä mennään –tilaisuus keväällä

KETS-yhdyshenkilöpäivät syksyllä

Alueellisen energianeuvonta-verkoston tuki

Keskinäinen tiedonvaihto

Kehitetään ja jatketaan

Osallistuminen alueellisten neuvojen ohjaukokouksiin

Osallistuminen alueellisten neuvojen tapaamisiin/tilaisuuksiin

SOPIMUKSET

Yhteenveto

Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

– faktoja

- Vapaaehtoinen järjestelmä, joka tarjoaa viitekehyksen kunnan tehokkaan ja vaikuttavan energiatehokkuustyön toteuttamiseen.
- Tavoitteena liittää energiatehokkuus sekä pyrkimys uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen osaksi kunnan toimintaa ja sen käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä.
- Liittyjä asettaa vuodelle 2025 energiansäästötavoitteen, joka vastaa 7,5 % sen energiankäytöstä.
- Nykyinen sopimuskausi on vuosille 2017-2025 – **mukaan voi vielä liittyä**
 - KETSiin voivat liittyä kaikki kunnat ja kuntayhtymät.
 - Jos kunta liittyy Hinku-verkostoon sen velvoitteena on liittyä myös KETSiin.
- Valtio tarjoaa tukea energiakatselmuksiin ja energiatehokkuusinvestointeihin.
 - Korotettu energiatuki energiakatselmuksiin
 - Mahdollisuus investointitukeen myös tavanomaisen tekniikan energiatehokkuustoimenpiteille
- Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen ovat allekirjoittaneet työ- ja elinkeinoministeriö (TEM), Kuntaliitto ja Energiavirasto.
 - Kunta liittyy sopimukseen allekirjoittamalla liittymissopimuksen Energiaviraston kanssa.
 - Motiva vastaa sopimuksen käytännön toimeenpanosta, alueelliset energianeuvojat tukevat toimintaa.

Lisätietoa:

energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi

businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/energiatuki

Lisätietoa

[Energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi](https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi)

sopimustulokset.fi

kysy@energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET